

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
PLATENÉ V HOTOVOSTI
820 08 Bratislava 28

*Kto stratil majetok, nestratil veľa
Kto stratil slobodu, stratil mnoho
Kto stratil vieru, stratil všetko*

SVEDECTVO

ročník 21
február 2011
cena 0,60 € **2**

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

*Mali sme len jedného
nepriateľa – komunizmus*

*Ján Budaj
Železná opona
skrížila osudy generácií*

*Emil Mindaš
Z galérie politických väzňov*

*Eva Laucká
Vtedy sa Vltava vlievala
do Dunaja*

Na stranách
6, 7 a 8 uverejňujeme
dva dokumenty:

List KPVS našej
organizácii
a odpoveď vedenia
PV ZPKO

V čísle

Mali sme jedného nepriateľa - komunizmus	2 - 3
Vráťme slovo jeho vážnosti <i>Eva Hromjaková</i>	3
Železná opona skrížila osudy generácií <i>Ján Budaj</i>	5 - 6
Vtedy sa Vltava vlievala do Dunaja <i>Eva Laucká</i>	9
Ako si spomínam na február 1948 Anketa	10
List prezidenta SR Margite Zimanovej	11
Keď chceli odsúdiť, spôsob si našli	12
Fridrich Fritz <i>Emil Mindáš</i>	13
Slúžil dobrej veci <i>Ján Chryzostom kardinál Korec</i>	15
Autentický dokument	16

SVEDECTVO, mesačník Zväzu protikomunistického odboja

Šéfredaktor: E. Hromjaková.

Redakčná rada: P. Bielik, Ing. E. Hromjaková, V. Jablonický, E. Laucká, V. Magdolen, I. Mrva, P. Mulík, A. Malacký.

Adresa redakcie: **811 06 Bratislava, Obchodná 52**

Telefóny: **02/5263 8156**

Fax: **02/5296 4610**

Cena 1 výtlačku: 0,60 €

Celoročné predplatné: 7 €

Predplatné pre zahraničných abonentov: 45 USD, vrátane poštovného.

Číslo účtu v Ľudovej banke:

4000128109/3100.

Registračné č.: 508/91. EV: 3851/09.

Tlač: ART&PRESS s.r.o.

Nevyžiadané rukopisy nevraciame.

príspevky: grosling1@stonline.sk

www.svedectvo.com

MATERIÁLY uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov. Nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie.

Vedenie organizácie politických väzňov na návšteve u Jána Chryzostoma kardinála Korca v roku 1994. Zľava: Július Porubský, Anton Malacký, Ján Chryzostom kardinál Korec, Jozef Smatana a Valent Michalík.

MALI SME LEN JEDNÉHO NEPRIATEĽA KOMUNIZMUS

Po páde komunistického režimu vznikla na Slovensku Konfederácia politických väzňov Slovenska (KPVS). Členov organizácie spájala minulosť. Rovnaký odpor proti režimu, ktorý potláčal slobodu vyznania, hlásal internacionalizmus a diktatúru proletariátu. Sloboda vniesla aj do KPVS rozličné názorové prúdy, čo samozrejme nie je na škodu, pokiaľ sa spoločenstvo navzájom ctí.

Zakrátko po vzniku organizácie sa vytvorila platforma Klub kresťanský a demokraticky orientovaných politických väzňov. Niektorí členovia nepovažovali takéto vyčleňovanie sa za správne a vtedajší podpredseda KPVS Anton Malacký v roku 1995 do Svedectva napísal: „Z môjho pohľadu politickú orientáciu môže mať aj každý člen KPVS takú, aká mu vyhovuje, ale popierať pre politické presvedčenie svoje vlastné utrpenie, poníženie a potupu politického väzňa by z úcty k umučeným bratom a sestram nemal.“ Avšak Klub sa nielenže začal ideologicky vyčleňovať, ale sa

aj hlásiť k politickej strane KDH. Keď sa KDH v roku 1998 spojilo do koalície so SDĽ, Anton Malacký znova reagoval článkom vo Svedectve, v ktorom vyjadril pohoršenie nad tým, že sa kresťanskí demokrati spojili s tými, ktorí predstavujú najhoršiu tyranu z nedávneho obdobia. Varovne dvíhal prst: „...tak si počkajme, aký prejav jednoty nám prinesie nasledujúce obdobie, v ktorom budú predstavitelia SDĽ písať pesničku, akú sa za mladi naučili. Je veľmi melodická a ľúbivá, ale ťažko sa počúvala na samotke a do hĺbok uránových baní sa predierala cez čierne šachty vykopaných hrobov.“

Ako pripomenul predseda ZPKO Arpád Tarnóczy v minulom čísle, uznesením snemu v júni 1999 Konfederácia politických väzňov Slovenska prijala nový názov Zväz protikomunistického odboja združujúci politických väzňov.

Ďalší vývoj pripomína rozdelenie štátu. Hoci zákon ukladal, že žiadny

(Pokračovanie na strane 3)

Na titulnej strane:

Ilustračné foto väznice v Leopoldove, symbolu utrpenia politických väzňov.

Foto: archív

(Pokračovanie zo strany 2)

z nástupníckych štátov nesmie používať symboly federácie, Česká republika prevzala vlajku bývalého Česko-Slovenska. Keď pamäť vybledne, Slovensko bude pôsobiť ako čosi, čo vzniklo na území Česka. Zrejme podobný scenár pripravili odidenci, keď založili novú organizáciu so starým názvom. Alebo majú aj iné

ciele? Ako ináč sa dá vysvetliť list, síce adresovaný Zväzu, ale zasielaný na vedomie najvyšším ústavným činiteľom? List plný klamstva, ktorého pisatelia navodzujú dojem, že KPVS tu pôsobí nepretržite, že je organizáciou zastrešujúcou politických väzňov a láskavo podáva ruku ZPKO na zjednotenie.

Treba, aby členská základňa bola informovaná o aktivitách skupiny odídených členov, ktorí sa bez hanby zmocnili zaniknutého názvu a nárokuje si legitimitu na reprezentáciu všetkých politických väzňov. List KPVS aj odpoveď ZPKO uverejňujeme v plnom znení.

redakcia

Kresba: Ondrej Zimka

SLOVO SVEDECTVA

Vráťme slovu jeho vážnosť

So slovom sa spája začiatok sveta, slovo bolo na počiatku evanjelizácie národov, slovo sa stalo svedectvom pravdy. Naše Svedectvo je časopisom tabuizovaných faktov, teda zamlčiavanej pravdy.

História ponúka celý rad príkladov pravdy víťazov. V histórii, aj tej našej, nájdeme odpoveď na otázku, prečo sú dejiny prešpikované klamstvami, polopravdami i zamlčovaním pravdy. Najlepším dôkazom je však čas, ktorý žijeme. Čas, v ktorom si rukolapne môžeme ohmatať váhu slova.

Predseda parlamentu Richard Sulík rád zdôrazňuje, že Slovensko má konečne vládu bez komunistov. Takú básničku na oslavu Víťazného februára, akú napísal v roku 1973 Mikuláš Dzurinda v trefom ročníku strednej školy by mu mohol závidieť každý ideológ komunistického režimu. Nepísal len básničky. V „Spomienke na slávne dni“ napísal: „A veru, nie je tomu tak dávno, čo pracujúci človek, milujúci svoju vlasť, musel bdiť, aby sa naša domovina neodklonila od správneho smeru.“ (Z almanachu Mladost stredoškolákov, III. ročník, 1973, Stredná priemyselná škola Spišská Nová Ves)

Takmer denne sme konfrontovaní s realitou na súdoch, kde svedkovia menia svoje výpovede, akoby nejstoval trestný čin krivého svedectva. Ak ani na súde nemá váhu pravda, potom kde sa jej môže človek domôcť? V médiách? Tam sa hromadí najviac slov. Sú však pravdivé? História nás učí ostražitosti, lebo dejiny písali víťazi a tí si vždy prispôbovali pravdu svojim potrebám. Dnešným víťazom je finančná oligarchia. Ona diktuje smer, obsah. Aj médií, aj slova. Takého, ktoré prinesie zisk. Zisk peňazí.

Svedectvo má ťažkú úlohu. Priam misijnú. Ale aj pápež Ján Pavol II. vyzval Slovákov, aby sa nebáli. Politickí väzni neskončili svoju úlohu zánikom komunistického režimu. Peniaze sa dokážu pohrať s charakterom ľudí. Slabých. Ľudia, o ktorých sa zaujíma Svedectvo, k takým rozhodne nepatria.

Eva Hromjaková, šéfredaktorka

ŽELEZNÁ OPONA SKRÍŽILA OSUDY GENERÁCIÍ

Na jeseň v roku 1971 sa v štáte prudko zmenil kurz a ja, čerstvý maturant, som sa rozhodol emigrovať. Spolu so spolužiakom, ktorý chcel študovať teológiu sme zamierili na Šumavu. V pohraničnej obci sme domácim tvrdili, že ideme na brigádu ako lesní robotníci. Tvárili sa priateľsky, poradili nám robotnícku nocľaháreň, ale zároveň nás títo dobrí dedičania oznámili na útvar Pohraničnej stráže. Skôr než nás prišla patrola zatknúť, boli sme už za prvými drôtmí, v zakázanom pásme. To, že má šírku vyše desať kilometrov, sme nevedeli.

O nástrahách „zakázaného pásma“ sme sa dozvedeli od staršieho známeho, ktorý slúžil ako pohraničiar. Vedeli sme, že tam môžu byť tzv. výmetnice a možno aj míny. A ktovie, možno i prúd v drôtoch ako v päťdesiatych rokoch. Nikto nemohol ani len tušiť, kam sa až Husák so svojim režimom chce vrátiť. Počuli sme aj o tom, že nám hrozia cvičené psy na chytanie ľudí. Boli to psy dnes už zanikajúceho plemena tzv. československého ovčiaka, kríženca nemeckého ovčiaka a vlka. Tieto psy nevedeli „narušiteľa“ zastaviť, iba roztrhať. Pohraničiar ich púšťali do zakázaného pásma a sami čakali na jeho okraji. To urobili aj v tú noc, keď som bol s kamarátom na úteku. Pokúšali sme sa psom striasť, ale bolo ich priveľa. Zachránili sme sa v šumavských bažinách, občas celkom ponorení vo vode.

Išli po nás

Nad ránom sa psy stratili a my sme sa predierali šumavským pralesom ďalej. Okolo obeda nasledujúceho dňa sme došli k ďalším ostnatým drôtom. Za nimi bol asi 100 metrový priesek, ktorým sa tiahli strážne veže s vojakmi vo vzdialenosti 50

metrov. Keď sme sa rozbehli, začali strieľať. Najprv jednotlivo, potom dávkami. Napriek tomu sme obaja priesek prebehli a bežali ďalej do strmého zalesneného kopca až na jeho temeno. Nevedeli sme, či sme z najhoršieho von.

Vedľa kameňa so štátnym znakom stál pohraničiar. Netušili sme, že stovky ďalších takto stoja pozdĺž hraníc už od včera. Mali pohotovosť odvtedy, kedy nás patrola nenašla

asi jeden a pol kilometra za hranicami ČSSR.

Zdalo sa mi, že z toho, že jeden z nás nehybne leží, bol zdesený aj pohraničiar. Kamarát však žil, ibaže bol v akomsi šoku. Keď bolo zrejmé, že nekrváca a dýcha, skúsil som s pohraničiarom vyjednávať. Myslím si, že som na neho aj kričal, aby sa na to vykašľal a nechal nás ísť, veď sme už v Nemecku. Ale on začal opäť strieľať. Donútil ma postaviť sa čelom

Ján Budaj a Anton Malacký.

Foto: Peter Bielik

a nezatkla v ubytovni. Pohraničiar, na ktorého sme natrafili, sme obehli húštinou a bežali ďalej, hoci sa pustil za nami a strieľal. Bežali sme z kopca, očividne už v Nemecku, v tom čase Západnom, ale pohraničiar nezastal. Počuli sme dávky zo samopalu len pár metrov za nami, ktoré našťastie končili v stromoch hustého lesa. Napli sme všetky sily. Pohraničiar tiež. Beh o život trval možno päť, možno pätnásť minút. Môj priateľ odrazu padol ako podľatý. Vrátil som sa, aby som mu pomohol. Predpokladal som, že je postrelený. V tom okamihu nás dobehol pohraničiar.

Neskôr nás vyšetrovateľ nútil urobiť mapku. Podľa neho sme boli

k stromu a strieľal do korún stromov. Chvilami mi pritom hlavne samopalu položil na temeno hlavy. Po čase sa vynoril džip aj s posilami a bolo očividné, že si nerobia nič z toho, že sú hlboko na území Západného Nemecka.

Začalo sa vyšetrovanie

Odviezli nás na posádku, kde sa začalo moje prvé vyšetrovanie ŠtB.

Uzimení a nevyspatí vojaci počas výsluchu tĺkli na dvere, kľali a vyhrážali sa lynčom. Ako som vyrozumel, bolo dobrým zvykom vyšetrovateľov ŠtB vydať zadržaných

(Pokračovanie na strane 5)

(Pokračovanie zo strany 4)

pohraničiarom, ktorí kvôli nim prežili noc na čiare plnú strachu a únavy.

odísť na Západ. Bolo vidno, že ešte aj teraz sa bojí, aby nebol podozrivý

Ilustračné foto

Tentoraz ich vyšetrovatel' odohnal s tým, že „minule byl průser“. (Vraj kvôli tomu, že pohraničiar postrelali samopalmi mladistvých Poliakov, za čo ich velenie pokarhalo.)

Po troch či štyroch mesiacoch som mal súd. Svedčil aj pohraničiar, už v civile. Ukázalo sa, že je z Prahy a bol rovnako starý ako ja. Aj on maturoval v roku 1970. Na očiach mal okuliare, módne lennonovky a ja som si uvedomil, že to, že tu stojím v putách ja a nie on, je asi len vec náhody. Obvinil ma, že som ho vyzval

zo „spoluúčasti“ kvôli tomu, že nás nezastrelil...

Zväzky nie sú pravdivé

Po rokoch som dostal z Ústavu pamäti národa (ÚPN) kópiu zväzku vyšetrovania. Bola podrobná, mala vyše 150 strán a napohľad pôsobila hodnoverne. Ale nebola v nej ani zmienka o tom, že nás nechytli na hraniciach, ale odviekli z územia Nemecka. Vo zväzku sa nachádza iná, falošná mapka miesta „narušenia“ aj miesta „zákroku“. Dôstojník ŠtB vo

zväzku klamal aj pokiaľ ide o strelbu. Vraj iba raz na nás vystrelili. Od advokáta som sa dozvedel, že vtedajší predpis zakazoval pohraničiarom strieľať na neozbrojené osoby dávkaní zo samopalu či guľometu. „Narušitelia“ mohli byť síce „pri úkone“ zabití, ale iba jednotlivými ranami. Veľmi humánne...

Väzenie sme prežili, ale kolaps na železnej opone kamaráta poznačil na celý život. Spustil periodickú manio-depresívnu psychózu, ktorá mu celkom zmenila život. Znovu a znovu sa pokúšal „preraziť oponu“ a zakaždým skončil vo väzení, alebo v psychiatrickej liečebni, kde ho liečili elektrošokmi. Zostal invalidom. Na Západ ani na bohoslovecké štúdiá sa nikdy nedostal.

Organizátori zabijania na železnej opone zostali u nás po roku 1989 v anonymite. Na rozdiel od Poľska alebo Nemecka sa u nás nikto za nič nezodpovedal. Jeden z vyšších dôstojníkov veliacich na železnej opone v Devíne sa dokonca v roku 2006 stal nositeľom najvyššieho štátneho vyznamenania. Napriek tomu, že pod jeho velením došlo k neodôvodnenému usmrteniu istej „narušiteľky“. V odôvodnení sa uvádzalo, že bol postihnutý pri previerkach členov KSC po roku 1968.

Ján Budaj

1990
KVPS

1999
ZPKO

2009
PV ZPKO

DVADSÄŤ ROKOV OD ZALOŽENIE NAŠEJ ORGANIZÁCIE
SPOMÍNAJTE I TVORTE VŠETCI

REGIÓNY A REGIONÁLNE POBOČKY PV ZPKO od založenia organizácie 1990 – 2010 A EŠTE K ZALOŽENIU KPVS V KOŠICIACH

Podľa menného zoznamu členov, ktorý sme mali k dispozícii k 30.9.1990, teda aj pri založení KPVS mala naša pobočka KPVS v Michalovciach 33 členov. O rok neskôr to už bolo 63 členov a takýto

stav trval približne do roku 1998. Po vytvorení novej organizácie odišli 5 členovia. Postupne každoročne sa menil stav členov ich úmrtím. K prvému polroku 2010 vykazujeme 30 členov, členské zaplatilo 26 osôb.

Predsedami boli:

Ján Lukáč do roku 2000, zomrel.

Michal Pleceník

do roku 2004, zomrel.

Ing. Miroslav Pleceník

od roku 2004 dosiaľ.

KONFEDERÁCIA POLITICKÝCH VÄZŇOV SLOVENSKA

ZPKO

Obchodná 52
811 06 Bratislava

Zväz protikomunistického odboja	
datum	10. 1. 2011
adresa číslo:	číslo vstupu: 10/011
vyšiel:	vybavuje: 702, HA

Bratislava, 5. 11. 2011

Vážení priatelia,

Už tri razy sme Vás vyzvali k dialógu, ktorý by mohol urýchliť proces nášho zjednotenia a Vy ste na to vôbec nereagovali.

Váš postoj sa nám javí buď ako nezájum o náš spoločný prínos k súčasnému daniu v našej spoločnosti, strach o Vaše postavenie v spoločenstve ešte žijúcich účastníkov protikomunistického odboja, stratu funkcií, alebo ako neschopnosť pretaviť našu tragickú skúsenosť s totalitným režimom na výzvu a liek proti šíreniu sa nových foriem neslobody.

Ja a všetci členovia KPVŠ sme presvedčení, že odstránenie pohoršenia nášho rozdelenia je naliehavá požiadavka účinnosti a vierohodnosti nášho poslania.

S obavami pozorujeme, ako sa aj na Slovensku klame, rozkráda, obchádza zákon a zneužíva demokracia na prospech bezuzdnej moci. Pozorujeme, ako sa naša spoločnosť prepadá do nových podob totality, ktoré nám, pamätníkom pripomínajú počiatky komunizmu. Nerobíme sa dôležitými, ale naše skúsenosti a pripomienky, práce a úsilia by mohli viesť do našej kultúry nové témy a varovania.

Môžem Vás uistiť, že v KPVŠ žijeme zmierení medzi sebou aj s Vami. Nutné rôznice a názorové rozdiely riešime dialógom a povznesením sa nad osobné záujmy. Sme zmierení aj s vami.

Ako môžete čítať v Našom svedectve, Vašu organizáciu sme nikdy nespomenuli.

Dávno sme zabudli a odpísali aj špinavosti a nepravdy z Vášho Svedectva, čím ste dezinformovali mnohých Vašich čitateľov. Aj pýchu Vašich predchodcov, ktorí sa verejne a vedome dali do záprahu jediného hnutia.

Môžem Vás uistiť, že nám nejde o asimiláciu Vašej organizácie. V jednote by sa dalo žiť aj pri zachovaní si každý vlastnej identity.

Vieme, že zjednotenie je ťažké. Za tú dobu sa medzi našimi organizáciami vytvorila priepasť nedôvery a svojské tradície.

Oslobodiť nás môže len spoločná úcta a láska k nažitému a pravda o svete, ktorej chceme všetci slúžiť.

Preto navrhujem, aby sme sa stretli za daných podmienok, /Vy ste nijaké iné nenavrhlí/ a začali proces nášho postupného zjednotenia, ako sme Vám to navrhli naposledy v liste zo dňa 6.12.2010.

Anton Srholec
Anton Srholec
predseda

Účastníci snemu politických väzňov z roku 1999

Foto: Anton Malacký

POLITICKÍ VÄZNI
ZVÄZ PROTİKOMUNISTICKÉHO ODBOJA

Obchodná 52, 811 06 Bratislava
 Tel. 02/52638156, uzpko@mail.t-com.sk

Vážený pán
 Anton Srholec
 predseda KPVS
 Košická 52
 821 08 Bratislava

Naša zn.: 5/2011-pvzpk/Tr Bratislava 12.1.2011

Vec: Váš list zo dňa 5.11.2011

Pravdepodobne ste zabudli, že sme organizovali tri stretnutia so zápisom a administratívnym postupom, ktorého sa Vami nominovaní členovia nezúčastnili.

Nevieme, kde sa berie vo Vás to preexponované povyšovanie a nadutosť hraničiaca s hrubosťou, keď reprezentujete 15,9% politických väzňov.

Nízke právne vedomie (snem, rozdelenie, zákony o odboji) Vám nie náhodou nedovoľuje chápať Vaše postavenie v rodine politických väzňov. Vaše invektívy a lži voči našej organizácii viedli k nášmu rozhodnutiu, ktoré sme Vám dali na vedomie, že vylučujeme kontakt s Vašou organizáciou, signovanou menom Srholec do času, dokedy sa nám za pasáž a obsah "Vášho svedectva" z nástupníckej reči neospravedlníte.

POLITICKÍ VÄZNI
 Zväz protikomunistického odboja
 ÚSTREDIE
 Obchodná ul.52, 811 06 Bratislava

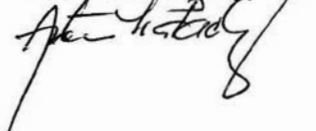
podpredsedníčka

Anna Fodorová

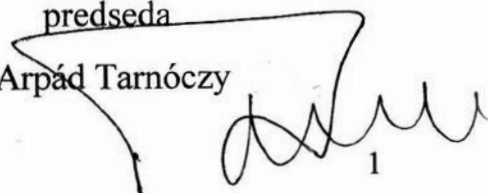
podpredseda

Anton Malacký

predseda

Arpád Tarnóczy

V TEDY SA VLTAVA VLVIEVALA DO DUNAJA

Kedy? No, predsa pred tými 63. rokmi, v tom februári roku 1948, kedy k nám – ako do jedinej krajiny určite v Európe – prišiel komunizmus zo západu a nie z východu. Presne z Čiech na Slovensko a nikdy nie opačne, nikdy inak. Ale o tom, prečo som použila toto spojenie, trochu nižšie. Zapríčinil to inak veľmi poučný televízny dokument ČT. Možno ste ho mnohí aj videli...

Takže pred tými vyše šesťdesiatimi rokmi sa vo vtedajšom Československu uskutočnil komunistický puč, známy potom po celé desaťročia pod vznešeným názvom Víťazný február. Platili zaň veľmi drahú celú generáciu a úprimne povedané ešte ani dnes sme sa z jeho následkov a dôsledkov celkom nevylicili. Lebo ešte ani dnes nevieme, čo je to tá pravá demokracia, vôbec nám všetkým nie je jasné, kde sa začína a kde končí sloboda jednotlivca – no, a mohli by sme pokračovať. Totalita má hlbšie korene, než sme sa kedy nazdali. Tá Clementisova baranica na hlave masového vraha Gottwalda (aby na tom balkóne neprechladol) nás vyšla veľmi drahú.

Pohnuté osudy

Ale vráťme sa k dokumentom, tak veľmi potrebným pre celú generáciu, ktoré sa už na červené ťaženie v našej vlasti prosto pamätať nemôžu. Vráťme sa k tomu, čo sme veľmi dĺžni osobitne my, v slobodnom a samostatnom Slovensku. V pripomínaní a zdokumentovaní komunistickej totality sme kdesi celkom na chvoste. A to už ani nehovoriac o literatúre (česť výnimkám), o dramatickej, či filmovej tvorbe – veď kde je tu jediný celovečerný film s touto tematikou, kde je veľké dramatické dielo, kde... Škoda reči. V tomto smere máme českej kultúre naozaj čo závidieť. Robia to tam, na západe od nás nielen cielene, nielen sústavne, ale aj pravidelne a kvalitne. Príklady? Je ich

hockoľko.

Najlepšie české hrané filmy (neraz s účasťou našich popredných slovenských hercov, ktorí ešte aj tú češtinu ovládajú natoľko, že ich ani dabovať netreba!) sú s touto tematikou. Od Pelíšiek až po nedávnu Kawasakiho ružu, od veľkého televízneho seriálu Rozrušená zem až po... netreba vyratúvať ďalej, videli sme a vidíme. No, a tá dokumentaristika? U nás ešte najviac boduje, no, ani v tejto oblasti sa Čechom rovnať nemôžeme. Pohnuté osudy sa volá pravidelný a ak nie každý týždeň, tak každé dva vysielaný seriál spomienok, rozhovorov s politickými väzňami, s ľuďmi, utekajúcimi za hranice, s osobami, ktoré sa po celé roky ukrývali pred ŠtB u odvážnych a obetavých ľudí, s uväznenými kňazmi, či prenasledovanými skautmi. Mnohí z nich spomínajú na to, čo prežili, aj v talk-show Krásne ztráty, aj v iných projektoch. Kedy ste videli čosi podobné (a sústavné) v našej verejnoprávnej televízii, o tých ostatných ani nehovoriac?! Tie ostatné hľadajú talenty a neraz tým kazia detské charaktery, alebo ešte horšie zháňajú ženy pre farmára a to s výrazmi, ktoré nepotrebujú komentár! Až sem sme sa dostali v tom (možno aj cielene) zabúdaní...

Keď sa Dunaj vlieva do Vltavy

A sme pri tom, čím sme začali. Vo veľ-

mi sledovanom čase, tesne po Novom roku, odvysielala ČT 2 dokument presne s týmto názvom. Šlo v ňom o rozdelenie Česko-slovenska, o to, ako sa Slováci integrujú do českej spoločnosti a jej života vôbec, prečo sa rozhodli zo samostatného Slovenska odísť a teda:

Takto sa onen slovenský Dunaj vlieva do Vltavy. Úprimne? Aj som sa neraz potešila, aj neraz rozčúlila, aj sa začudovala. Potešila, keď som z českých úst počula, že nostalgia za bývalým spoločným štátom je oveľa väčšia v Čechách, ako na Slovensku, rozčúlila, keď mi ktosi zo slovenských (bývalých) občanov tvrdil, že prosto „musel“ odísť a zabavila, keď mi prominentný, náš slovenský tvorca tvrdil, že odišiel preto, lebo sa ktosi vyhráždal jeho žene! Tak to teda bola sila. Pretože my všetci dobre vieme, že zo samostatného, slobodného Slovenska odišiel do Čiech len ten, kto chcel – nikto tu predsa nikoho nevyháňal. Takže – v Čechách žijúci a pracujúci Slováci, nože, ruku na srdce: ste tam, lebo tam chcete byť. Alebo ste boli pred tými osemnástimi rokmi presvedčení, že skrachujeme. A ešte aj preto, že v Čechách lepšie zarobíte, čo je určite ešte aj dnes pravda. Toto sú dôvody, prečo sa Dunaj vlieva do Vltavy. A aj sa bude, veď z toho množstva slovenských študentov, ktorí študujú na českých školách, tam určite mnohí aj zostanú. Z takého či oného dôvodu. Možno len preto, že sa oženia, alebo vydajú...

Celé to bolo aj zaujímavé, aj poučné, ale pre nás, čo sme ten samostatný štát vítali, aj potešiteľné. Ako sa to spieva v tej krásnej česko-slovenskej pesničke, rozdelili sme sa bez jedinej kvapky krvi a svet žasol. A naše vzťahy sú také, aké nikdy neboli. Lebo sme sami sebe – pánmi. Jedni i druhí.

Eva Laucká

TRIEDNI NEPRIATELIA *TRETIÁ KNIHA*

V Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne sa 16. decembra 2010 uskutočnila prezentácia knihy Rudolfa Dobiáša „Triedni nepriatelia III“. Na vyše 400 stranách sú zachytené osudy ľudí počas štyridsaťročnej krutovlády zloby a podlosti.

Kniha má tri časti: V prvej sa hovorí o „trpiteľoch pre vieru“. Druhá časť obsahuje „občiansky odpor“ a v tretej časti sú „ľudové vzbury“. Prvá časť trilógie vyšla pred piatimi rokmi. O dva roky neskôr vyšla druhá kniha a v decembri minulého roku Vydavateľstvo Michala Vaška predstavilo tretiu knihu: „Triedni nepriatelia III“.

V knižke sa stretávame so

životnými príbehmi statočných ľudí, ktorí v chladných kobkách väznic trpeli hladom, smädom, odlúčením od najbližších, boli mučení a zomierali, nehovoriac o tých, ktorí boli popravení, lebo tak chutila moc uzurpátorom. Kniha je výpoveďou ešte žijúcich svedkov, či ich blízkych o nemorálnosti režimu i jeho reprezentantov. Je iba škáročkou, cez ktorú hľadíme do súdnych siení, väznic i lágrov.

Počas štyridsať rokov pre politické delikty bolo odsúdených viac ako 80 000 ľudí na státisíce rokov, aby z nich vyrobili novodobých otrokov.

O utrpení týchto ľudí treba hovoriť, ale aj o utrpení ich rodičov, príbuzných,

manžieliek i detí, lebo ich utrpenie často bolo väčšie ako samotných väznených.

Čas letí a svedkovia odchádzajú, pritom sú snahy rôznych ľudí, aby sa všetko zahmlilo, upadlo do zabudnutia a nakoniec vymazalo z dejín. Bolo mnoho vyliatej krvi, bola to príliš veľká krvavá škvrna, aby sa na ňu mohlo zabudnúť. Áno, história týchto štyroch desaťročí bola písaná krvou a slzami bolesti. Táto knižka je ako kytica spomienok na známých i neznámých hrdinov, ktorí svoj život ako najväčšiu obeť položili na oltár národa na ceste za jeho slobodou.

Ivan Masár

Trenčianska Teplá

AKO SI SPOMÍNAM NA FEBRUÁR 1948

Bol som svojim spôsobom spokojný. Lebo tí, čo po roku 1945 zobrali majetok nám a tleskali komunistom, boli zoštátnení a tleskať som ich už nevidel ani nepočul.

Arpád Tarnóczy

V roku 1948 som sa učil v optickom ústave K.P.GÖRZ. Vo februári 1948 predstúpil pred nás majster Štefan Borš a povedal: „Zvíťazila robotnícka trieda, bude nám lepšie.“ Tento pán bol v päťdesiatych rokoch prísediacim sudcom z ľudu pri všetkých politických procesoch.

Anton Malacký

V pamäti mi zostala spomienka na otca, ako viedol dlhé debaty s kamarátmi. O februárových udalostiach hovorili stroho, že to nemôže vydržať viac, než tri roky. Neskôr sa otec čoraz menej stretával so svojimi priateľmi u nás doma a už sa nehovorilo o tom, kedy sa to skončí.

Jana Mučková, 54 rokov

NAVŠTÍVIL NÁS

Predseda Medzinárodného združenie bývalých politických väzňov a obetí komunizmu Jure Knezović navštívil ústredie PV ZPKO v Bratislave. Pri

tejto príležitosti nám daroval knihu od Dinka Jonjića: Goli na Golom Otoku, vydanú v minulom roku. Kniha je o mladých chorvátskych vlastencoch, ktorí za svoju nenásilnú ilegálnu činnosť sa dostali do

najhoršieho komunistického väzenia pre politických väzňov nachádzajúceho sa na ostrove Goli Otok v Jadranskom mori. Aj touto cestou pánovi Knezovićovi ďakujeme.

Prezident Slovenskej republiky

Bratislava 17. decembra 2010

Vážená pani Zimanová,

dakujem Vám za DVD- nosič zo stretnutia politických väzňov, ktoré zorganizovala okresná pobočka politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja v Žiari nad Hronom. Vážim si, že ste sa rozhodli zvečniť spomienky tých, ktorí najmä v 50-tych rokoch trpeli za svoje presvedčenie. Oceňujem i Vašu snahu oboznamovať deti a mládež s udalosťami tohto obdobia v školách prostredníctvom besied. Je to záslužný čin, pretože podľa môjho názoru nič nie je hodnovernejšie a účinnejšie ako autentické spomienky tých, ktorí utrpenie prežili na vlastnej koži.

Vážená pani Zimanová, dakujem Vám i členom Zväzu protikomunistického odboja v Žiari nad Hronom za Vaše odhodlanie nedopustiť, aby sa zabudlo na tých, ktorí trpeli, či dokonca položili svoje životy v časoch totality. Prajem Vám všetkým pokojné Vianoce a šťastný nový rok.

S pozdravom

MARGITA ZIMANOVÁ PÍŠE RICHARDOVI SULÍKOVI, PREDSEDOVI NR SR

Časopisy, Slovenský rozhlas a internet sa teraz zaoberajú, pred vianočnými sviatkami, prácou Ústavu pamäti národa. V tomto predvianočnom období sa však mali venovať koledám a nie kádrovaniu akoza totality.

Nechcem sa miešať do vecí, ktoré sa má netýkať, ale mi nedá, keď sa niekomu zbytočne ubližuje. Som dieťa politických väzňov. Otec bol popravený 28.3.1953, mamička bola odsúdená na doživotie. Vo väzení

si zbytočne odsedela 7 a pol roka.

Hovorí sa, že Ústav pamäti národa sa nevenuje totalitnému režimu. To ale nie je pravda. S politickými väzňami sa nahrávajú ich životné príbehy, navštevujú školy a robia s deťmi v školách projekt „Nenápadní hrdinovia“. Vydávajú časopis a pomáhajú politickým väzňom. Pozvali sme si pracovníkov z ÚPN, aby nám prišli nahráť nahrávku k 60. výročiu odvlčenia salezianov, „Barbarská noc“, z Moyzesovho kaštieľa vo Sv.

Kríži nad Hronom, teraz Žiar nad Hronom dňa 14.4.2010. Ochotne prišli a urobili z celej akcie nahrávku, ktorú sme odovzdali do žiarskych škôl, občanom mesta Žiar nad Hronom, politickým väzňom na celom Slovensku a farským úradom.

Prečo sa pán Hrušovský nevenuje ako kresťan Rómom, aby boli slušnejší, vzdelanejší a navštevovali školy. To ste mali už dávno urobiť,

(Pokračovanie na strane 12)

KEĎ CHCELI ODSÚDIŤ, SPÔSOB SI NAŠLI

V archívoch Ústavu pamäti národa sa nachádza množstvo materiálov, ktoré sú dôkazom zdravého rozumu slovenskej populácie, komunistickým režimom však vyhodnotené ako nebezpečné pre republiku. Postupne ich uverejňujeme na poslednej strane Svedectva, aby sme nezabudli na obdobie, keď do kresťansky a demokraticky zmýšľajúceho národa vtrhol komunizmus a každého, kto stál na „chodníku“ usvedčil z toho, že „nemiluje republiku“. Komunistická moc nemala problém vyrobiť potrebné dôkazy. Anton Malacký (dnes predseda PV ZPKO) bol zatknutý 23.8.1951 ako 19 ročný a bol obvinený z velezrady podľa §78 a,b,c a §30 ako mladistvý a odsúdený na 8 rokov ťažkého žalára. **Na základe letáku, ktorý uverejňujeme na 16. strane.**

V apríli 1951 Anton Malacký spolu so svojimi rovesníkmi Karolom Noskovičom, Františkom Rybeckým a Jánom Kujovičom založil vo Viničnom skupinu Mladé Slovensko, ktorá vyvíjala rozličné športové a divadelné aktivity. Vtedajšiemu predsedovi MNV sa nepáčili najmä dramatické hry. Rozhodol, že sa „nehodia pre dnešné zriadenie“ a mladých tým postavil na odpor. Začali vydávať cyklostylované letáky, ktoré sa však nikdy nedostali na verejnosť. Usilovali sa sprevádzkovať aj vysielaciu, ale príslušníci ŠtB boli rýchlejší. Pri zadržaní však objavili iba signálgenerátor, ktorý neslúžil ako vysielacia a desať kusov letákov. Neboli to však tie isté letáky, ktoré používali

vyšetrovatelia na usvedčovanie počas dokazovacieho konania. Antona Malackého čakali väznice v Leopoldove, Ilave, na Pankráci aj v Ruzyni, ale aj jáchymovské a příbramské uránové bane. Rodina sa usilovala o jeho prepustenie, no zbytočne. Krajská prokuratúra v Žiline

otcovi A. Malackého 31. októbra 1955 zdôvodnila, prečo nemohla vyhovieť žiadosti o prepustenie: „Menovaný sa dopustil trestného činu, ktorého nebezpečnosť pre spoločnosť je veľmi značná a doteraz vo výkone trestu ešte nepreukázal také polepšenie, ktoré by oprávňovalo na nádej, že by na slobode už viedol riadny život pracujúceho človeka...“

Antona Malackého prepustili na slobodu 24.8.1956, presne päť rokov a jeden deň po jeho zadržaní, na individuálne rozhodnutie prezidenta Antonína Zápotockého. V novembri 1964 sa prípadom A. Malackého a jeho spoločníkov zaoberal na verejnom zasadnutí Najvyšší súd ČSSR v Prahe, na základe sťažnosti pre porušenie zákona. Senát

konštatoval, že bol porušený zákon v neprospech obvinených a rozsudok z roku 1952 v celom rozsahu zrušil. Anton Malacký dokázal, že inkriminovaný leták, na základe ktorého ho súd odsúdil, nebol originálnym letákom.

V podniku Meopta sa Anton Malacký

vypracoval na špičkového odborníka v oblasti premietacích prístrojov a zariadení. Je autorom dvoch patentov. Zostal však záujmovým objektom ŠtB a až po roku 1989 sa stal skutočne slobodným človekom. Po novembri 1989 patril k zakladajúcim členom Konfederácie politických väzňov Slovenska a založil množstvo jej pobočiek. Dodnes je podpredsedom Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja. Zaslúžil sa o prijatie zákona o protikomunistickom odboji a zákona o odškodnení obetí komunizmu. Prezident republiky mu v roku 2007 udelil štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za významné zásluhy o demokraciu a ľudské práva.

redakcia

(Pokračovanie zo strany 11) **Margita Zimanová píše Richardovi Sulíkovi, predsedovi NR SR**

lebo niektorí nevedia písať ani čítať.

Veľmi som spokojná s prácou Ústavu pamäti národa a s jej predsedom Správnej rady pánom Ivanom A. Petranským.

Ja Vás prosím pán Hrušovský, zaoberajte sa ako kresťan dôležitejšími

vecami, ktorých je veľa a treba ich nevyhnutne a rýchle riešiť na našom krásnom Slovensku.

Preto si myslím, že by ste všetci poslanci na tomto poli mali byť aktívnejší.

S pozdravom

Margita Zimanová

Na vedomie: Pavol Hrušovský
Ivan A. Petranský
Arpád Tarnóczy

Z GALÉRIE POLITICKÝCH VÄZŇOV, KTORÝM PATRÍ VYZNAMENANIE

FRIDRICH FRITZ

Prečítal som si tri archívne články. Sú z pera bývalého politického väzňa Fridricha FRITZA (82). Prešovčan, potom býval v Levoči a Spišskej Novej Vsi, odkiaľ sa presťahoval k rodine do Martina. Takpovediac je to môj starý známy, najmä otvorený človek. Jeho články, ako osobné vyznania

Fridrich Fritz

na utrpenie, ktoré mu bolo súdené, boli uverejnené v okresných novinách Spišské hlasy, ktoré som viedol skoro 40 rokov. Väzeň respondentom

pripomenul už skoro zabudnuté časy zatýkania, vyšetrovania a nakoniec väzenia v období jeho mladosti. V nádeji, že si to niekto aj prečíta. A osvoji obsah jeho výpovede.

Ako celoživotný novinár, poznám zopár jemu podobných životných osudov zo Spišskej Novej Vsi, Levoče, Spišského Podhradia a Košíc. Osudov spoza železných mreží. Som rád, že politický väzeň Fridrich Fritz mi umožnil nahliadnúť bližšie do jeho neľahkého života. Cez publikácie, ktoré vydal za kamarátov z československých väzňov. Napísal ich v mene spravodlivých a spravodlivosti.

„Obnoviť spravodlivosť je našou povinnosťou“, napísal politický väzeň zo Spiša, lebo boli súdení a odsúdení neprávom. Na FF UK sme počúvali a čítali o justičných omyloch. Hej, sú to omyly vtedajšej justície, polície a prokuratúry. I ľudské v podobe udavačov, ľudí bez chrbtovej kosti a tváre. Proces, ako choroba bol naštartovaný po roku 1945. Bol nekompromisný. Ako fašistické obdobie 1938-1945. Aj vtedy sa zatýkalo. A vraždilo bez milosti.

Často mi napadá „filozofická“ otázka, tak, ako viacerých odsúdencov zo

žalárov. A síce, či BOJ spravodlivých proti nespravodlivosti nie je iba hlasom volajúcich smädných na palestínskej či izraelskej púšti. Boj za ideály slobody a spravodlivosti je trvalý. Jeho proces sa nikdy nekončí. Nesmie. Nemôže, lebo bolo by to nespravodlivé. A politickí väzni bojujú za spravodlivosť. Hoc len s perom

Fridrich Fritz
v ruke a časopisom SVEDECTVO.

Emil Mind'aš, publicista
Spišská Nová Ves

Otec autora článku Mr. John M., amerikan z mesta Johnstown v štáte Pensylvánia, bol za fašizmu perzekvovaný agentmi Ústrednej štátnej bezpečnosti a ozbrojencami z Okresného štábu veliteľov Freiwillige Schutzstaffel (FS). Po roku 1945 mu prepadol majetok. Bolo voči nemu vedené vyšetrovanie vojenskými orgánmi NKVD v Spišskom Podhradí, za údajnú špionáž (USA), čo nebola pravda. Dodnes nebol odškodnený.

AD.: DVAJA VERNÍ POSLUHOVAČI MOSKVVY

... od Ing. Juraja Bodnára.

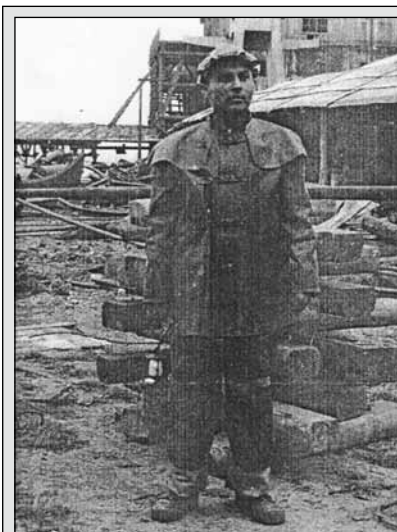
V článku sa uvádza, že Husák bol zatknutý a odsúdený v roku 1957. V skutočnosti bol uväznený v roku 1950 a v roku 1954 odsúdený na doživotie, odsedel si 10 rokov. Zo skupiny vyšetrovaných a súdených „slovenských buržoázných nacionalistov“, bol najviac nepoddajný, napriek brutálnym vyšetrovacím metódam nepodarilo sa ho zlomiť. Odmietol podpísať vykonštruované vyšetrovacie dokumenty, keď ho už takmer v bezvedomí prinútili protokol podpísať. Len čo sa zotavil, podpis odvolal. Bránil sa ako právnik formulou: „V zmysle obžaloby sa vinným byť necítim“, a to sústavne opakoval. Vyšetrovatelia boli z toho zúfalí, lebo nemohli spracovať obžalobu. Tým sa príprava celkového procesu preťahovala, vo vyšetrovacej väzbe bol 4 roky. Odsúdili ho v apríli 1954, čo mu zachránilo život, lebo to už bol rok po Stalinovej a Gottwaldovej smrti.

Gustav Husák bol verným prisluhovačom Moskvy, bol normalizátorom, ale medzi ním a Eduardom Benešom bol značný

rozdiel. Kým Husák bol pod silným tlakom Sovietskeho zväzu a spojeneckých vojsk, Beneš sám a z vlastnej iniciatívy požiadal Stalina v Moskve 21.12.1943, aby mohol vykonať povojnovú pomstu na Slovákoch a Nemcoch za rozbitie ČSR. Kým Beneš bol zarytým nepriateľom Slovákov, neuznal ich ani za národ a vyhlásil, že Slováci musia byť potrestaní tak, aby sa im raz navždy odnechcelo mať svoj štát. Husák sa pričínil o to, že Národné

zhromaždenie 27.10.1968 prijalo ústavný zákon č. 143/68 o česko-slovenskej federácii. Jeho zásluhou sa 30.12.1977 osamostatnila Katolícka cirkev na Slovensku zriadením arcidiecézy a metropolitného sídla v Trnave. Napriek tomu, že ako komunista a vysoký stranícky a štátny funkcionár urobil veľa zla, niečo dobre pre Slovákov predsa len vykonal.

Elena Krištofová
Kozárovce

Profesor R. Jurik v banskej rovnošate.

SPOMIENKA

Na svojho profesora R. Jurika spomína Mária Bičová Sanitriková nielen ako na zakladateľa skautingu v Gymnáziu v Levoči, ale predovšetkým ako na učiteľa, ktorý za svoje kresťanské presvedčenie, morálne hodnoty a lásku k svojmu učiteľskému povolaniu bol bývalým režimom odsúdený a väznený v Leopoldove a Jáchymove. V roku 1968 bol rehabilitovaný. „Učil nás nielen dejiny, slovenčinu, ale aj milovať svoju vlasť,“ spomína pani Mária. Profesor Jurik je jedným z tých politických väzňov, ktorý sa postavil proti nespravodlivosti a draho za to zaplatil.

Z činnosti regionálnych pobočiek

- Členovia topoľčianskej Regionálnej pobočky PV ZPKO navštívili 5. decembra 2010 Nitriansku Stredú, kde položili veniec a zapálili sviečky pri pamätnej tabuli Tibora Benkoviča, umučeného pred 65 rokmi na stanici Okresnej bezpečnosti orgánmi ŠtB.

Mirko Tuchyňa, predseda
RP PV ZPKO Bánovce n/Bebravou

- Hodnotením činnosti za rok 2010 sa zaoberali členovia Regionálnej pobočky PV ZPKO v Žiari nad Hronom. Stretnutie sa uskutočnilo 14. decembra 2010. Aktivity roku 2010 boli veľmi úspešné, veď stretnutie s politickými väzňami a ich deťmi v Ladomerskej Vieske, za účasti primátora Žiaru nad Hronom, bola vydarená akcia. Nahrávky z nej obdržali žiarske školy, politici, farské úrady, televízia LUX a občania, ktorých osudy ľudí 50-tych rokov zaujímajú.

Margita Zimanová, predsedníčka
RP PV ZPKO Žiar nad Hronom

K levočskej vzbure

Vraciame sa k Republikovej rade a k semináru 60. výročia levočskej vzbury v septembri 2010.

Obdržali sme list jednej z účastníčok seminára pani Bičovej Sanitrikovej, ktorá sa ponosuje, že jej moderátor nedovoliť vystúpiť na podujatí a vysloviť svoju spomienku na tzv. „Katolícku vzburu“. I keď seminár bol venovaný z väčšej časti mládeži, je nám ľúto, že takáto situácia nastala a autorke listu sa vedenie PV ZPKO ospravedľuje.

Predsedníctvo PV ZPKO

PRIPOMÍNAME SI

Vo februári si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov.

Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

40 rokov

Lichtmaneger Tibor, Lučenec 26.2.1971

65 rokov

Kollár Ladislav, Čadca 10.2.1946

75 rokov

Drexlerová Vilma, Zohor 18.2.1936

Bydžovská Anna, Tvrdošín 13.2.1936

80 rokov

Bukovský Ján, Lozorno 10.2.1931

Konc Jozef, Nitra 28.2.1931

81 rokov

Ciran Ján, Bratislava 4.2.1930

Kardošová Anastázia, Chynorany 10.2.1930

Peštová Magda, Nitra 4.2.1930

82 rokov

Jančovič Ján, Bratislava 16.2.1929

Mihalovičová Alžbeta, Prievidza 16.2.1929

Plevza Stanislav, Trnava 18.2.1929

83 rokov

Nováková Mária, Bratislava 10.2.1928

Luptáková Katarína, Banská Štiavnica 6.2.1928

Štúriková Helena, Dubnica nad Váhom 25.2.1928

84 rokov

JUDr. Porubský Július, Bratislava 7.2.1927

Mičuda Pavol, Sedmerovce 4.2.1927

85 rokov

Kupčo Vladimír, Ružomberok 16.2.1926

Štubňová Anna, Žilina 16.2.1926

86 rokov

Chmelo Róbert, Hliník nad Hronom 22.2.1925

Hudek Jozef, Žilina 16.2.1925

Nemlaha Jozef, Ilava 27.2.1925

Jedličková Eleonóra, Bánovce nad Bebravou 8.2.1925

Gallo Jozef, Trenčín 21.2.1925

Šandorfiova Ľudmila, Trenčín 26.2.1925

Ústredie a redakcia jubilantom
srdečne blahoželajú.

SLŮŽIL DOBREJ VECI

Smútiacu rodinu, priateľov od „Svedectva“ i všetkých smútiacich za Jozefom Smatanom pozdravil listom **Ján Chryzostom kardinál Korec**.

„Jožka Smatanu som poznal z detstva, najmä v Katolíckom skautingu pri rozličných podujatiach a táboroch. Potom od roku 1939, keď som odišiel k jezuitom, sme sa nevideli niekoľko desaťročí. Až po roku 1990 ma začal navštevovať v Nitre na Hrade ako člen redakcie „Svedectvo“. Prijímal som ho vždy rád a priateľsky. Obdivoval som jeho statočnosť, s akou aj on prežíval prenasledovanie a vydržal. A bol aj na slobode stále činný a v službe dobrej veci.

Teraz uzavrel prvú etapu svojho života na ceste do večnosti. Bol povolaný do domu nášho spoločného Otca, v ktorom je mnoho príbytkov a podľa evanjelia máme tam vo svojej viere pripravené miesto.

Modlím sa, aby toto bolo pre zosnulého, ale i pre nás všetkých útechou, ba kresťanskou radosťou.“

ROZLÚČILI SME SA

† V decembri 2010 zomrela vo veku 90 rokov dlhoročná členka PV ZPKO v Brezne **JÚLIA KOREŇOVÁ**. Posledná rozlúčka sa konala na miestnom cintoríne v Helpe.

† Vo veku 66 rokov zomrela 7.1.2011 **MÁRIA DANIHELOVÁ**, hospodárka Regionálnej organizácie PV ZPKO v Trnave. Posledná rozlúčka sa konala 11.1.2011 na cintoríne v Klčovanoch.

† Vo veku nedožitých 81 rokov zomrel 21.1.2011 dlhoročný člen PV ZPKO Vdp. **KAROL ĎURČEK**. Posledná rozlúčka sa konala 28.1.2011 v Trnave.

Ústredie a redakcia vyslovujú pozostalým úprimnú sústrasť

PRISPELI NA ČINNOSŤ

Olosová Anna, Valaská 3 €

Gregor Vladimír, Bratislava 3 €

Košiar Ján, Bratislava 11 €

Ing. Brichta Ján, Bratislava 20 €

Solár Karol, Dolný Kubín 8 €

Alexander Mikuška, Bratislava 11 €

Olnárová Otilia, Bratislava 5 €

Dagmar Matysová, Bratislava 11 €

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie

POZÝVAME VÁS

Ústav pamäti národa pozýva na prezentáciu knihy Michala Schvarca a Davida Schrifflla

„TRETIA RÍŠA“ A VZNIK SLOVENSKEHO ŠTÁTU
DOKUMENTY II

Prezentácia sa uskutoční vo štvrtok 10.02.2011 o 16,00 hod. v priestoroch bratislavského kníhkupectva Svet knihy, na Obchodnej ulici č. 4, 2. poschodie.

OPIS textu fotokopie letáku.

USTAVENÝ NÁRODA

82005 BRATISLAVA

S l o v á c i , S l o v e n k y !

Dnes keď náš národ prežíva tie nejtrpkejšie chvíle, obraciam sa k Vám rodným bratom, aby sme Vám mohli pomáhať v boji proti komunistickej tyranii. Náš národ, ktorý v zemi pod Tatrami žije už vyše 1000 rokov ešte nikdy neprežíval také utrpenie ako v dnešných časoch. Veď nikdy neboly toľkými Slovákmi plnené väznice a pracovné tábory ako je to v dnešnej tzv. ľudovodemokratickej Československej republike. A prečo sa tam dostávajú? Preto, lebo nechcú si dať siahnúť na svoje ľudské práva preto, lebo nechcú zapredať vieru v Boha. A tak isto preto sú slovenskí vzdelanci preradovaní zo svojho zamestnania do výroby, lebo nechcú sa dať pobalamútiť stalínskym učením, ktoré šíria prázdne hlavy komunistického vedenia. Lenže "súdruhovia" nesmiu zabúdať, že Boh, ktorý národ slovenský chránil cez celé tisícročie a umožnil mu utvoriť Slovenskú republiku, nedá zahnúť národu pod Tatrami a dovedie ho ku konečnému víťazstvu.

Národ slovenský! Vezdte, že komunisticko-bolševické spolky sú protináboženské, do ktorých vstúpiť je hriechom. I keď na čas ešte viete zachovať vieru svoju, členstvom svojim verejne podporujete bezbožnosť a protináboženský směr.

Slováci! Bojujte proti bolševizmu. Veď i náš zvečnelý vodca A. Hlinka a veľký bojovník za slobodu slovenského národa gen. M.R. Štefánik vyslovil sa proti pochybnej materialistickej ideológii. A. Hlinka v Manifeste slovenského národa dňa 20. sept. 1936 v Piešťanoch povedal: "Odmietame v domácej i zahraničnej politike smery, ktoré znamenajú rozvrat spoločnosti ľudskej a záhubu európskej civilizácie. Najmä zatracujeme spoluprácu s medzinárodným predstaviteľom materialistickej ideológie a bolševickej anarchie. Zapojujeme sa do protikomunistického frontu." A Štefánik výstražne volal: "Bolševizmus je nielen filozofickou orientáciou, ale je prejavom chorobným, apokalyptickým chaosom, ktorým sa hrubo prejavujú najnižšie pudy celkom národne a bolševickí vodcovia sú autokratmi v najhoršom slova smysle. Koketovať s bolševizmom rovnalo by sa opusteniu čestnej cesty cti a zdravého rozumu. Konajme energicky, dokiaľ je ešte čas! Ak nebudeme konať, premení bolševizmus malé národy v národy slabé a konečne v národy v rozklade."

Preto všetci do jedného berzte sa za našu národnú slobodu a nepodliehajte materialistickej ideológii. Nech Vaším životným heslom je:

Z a B o h a život, z a n á r o d s l o b o d u ! !

Opis doslovně souhlasí s fotokopií.
12.3.1988!

--- M. R. Štefánik ---